

REJNIŠTVO NA KAMNIŠKEM - V decembru 2012 tudi otroke v rejništvu v Kamniku obiskal Božiček.

V samem uvodu bi najprej na kratko predstavila pomen rejništva za otroke, o tradiciji rejništva v občini Kamnik in Komenda, ki ju pokriva CSD Kamnik in o dogajanju na področju rejništva v letu 2012.

Ostajajo otroci, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo živeti v svoji matični družini in rejništvo je ena možnih rešitev zanje. Bistvo vsakega rejništva je vzpostavitev odnosa, ki bo otroku dopolnil odnos z njegovimi starši tam, kjer so oni pustili praznine in rane, ki jih niso znali ali zmogli zapolniti in ublažiti. Namen rejništva je, da se otrokom pri osebah, ki niso njihovi starši, omogoči zdrava rast, izobraževanje, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo. Rejniške družine nudijo otrokom topel dom, varno zavetje, nego, vzgojo, varstvo, nesebično ljubezen, spoštovanje ter pozitivno izkušnjo družinskega življenja. In kot pravita družinski terapevtki dr. Katarina Kompan Erzar in dr. Tatjana Rožič iz Frančiškanskega družinskega inštituta, ki sta v lanskem letu pripravili predavanje za rejnice in rejnike iz Kamnika in Komende, so rejniške družine tiste, ki tem otrokom vračajo otroštvo, ljubezen in zaupanje, za kar so bili prikrajšani.

Rejniške družine pa imajo svoj dom odprt tudi za starše teh otrok, saj omogočajo in spodbujajo stike staršem z otroci ter ne malokdaj brez obsojanja staršem nudijo podporo, nasvete in pomoč, da bi zmogli spremembe za izboljšanje odnosov in skrb za otroke ter vrnitev v matično družino, kar je nenazadnje cilj rejništva.

Tudi na kamniškem ima rejništvo že dolgo tradicijo, saj Center za socialno delo Kamnik od leta 2003, ko je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve vzpostavilo centralni register vseh rejniških družin Slovenije, beleži in vodi preko 26 rejnic in rejnikov na našem območju, od teh 2 rejnici iz Komende. Od teh je bilo kar 10 sorodstvenih rejniških družin, ki so v rejništvo sprejele otroke svojih sorodnikov. V rejniške družine, ki so v pristojnosti CSD Kamnik, je bilo v obdobju zadnjih 10 let skupno nameščenih preko 46 otrok iz vse Slovenije, katere je skupaj z matičnimi CSD otrok, dolžan spremljati, voditi ter načrtovati rejništvo tudi CSD Kamnik. Več kot polovica teh otrok se je vrnilo nazaj v matične družine, nekaj otrok pa je rejništvo zaključilo s polnoletnostjo in končanim šolanjem. V letu 2012 je bilo v naših rejniških družinah nameščenih še 19 otrok iz drugih Centrov za socialno delo, ter 7 otrok iz Kamnika. Rejniške družine pa tudi po prenehanju rejništva s temi otroci in njihovimi matičnimi družinami nemalokrat ohranjajo pomembne stike, saj so bile del otrokovega življenja. Nekaterim otrokom, ki se po končanem rejništvu s polnoletnostjo in zaključenem šolanju ne morejo vrniti v matične družine, pa rejniške družine nesebično nudijo svoj dom in podporo vse do popolne osamosvojitve, dokler ne najdejo zaposlitev in stanovanje. Med rejniškimi družinami in odraslimi otroci, ki so bili v rejništvu, tako mnogokrat ostajajo trajne čustvene vezi, kamor se bivši rejenci vračajo še mnoga leta, že ko si sami ustvarijo lastne družine.

CSD Kamnik, ki je krajevno pristojen za zaščito ogroženih in otrok in mladostnikov iz območja Kamnika in Komende, je v obdobju zadnjih 10 let namestil 26 otrok iz našega območja v različne rejniške družine, od teh polovico v rejniške družine v Kamniku in ostale v rejniške družine drugam, večino na območje Domžal. Kar polovica otrok je bilo nameščenih v rejništvo k sorodnikom. V tem obdobju je rejništvo prenehalo 12 otrokom, saj se je 5 otrok vrnilo nazaj v matične družine zaradi izboljšanja razmer, 7 otrok pa se s polnoletnostjo in zaključenim šolanju, iz rejništva zaposlilo in osamosvojilo, saj se razmere za vrnitev v matične družino niso spremenile. V letu 2012 je CSD Kamnik vodil rejništvo za 14 otrok iz občine Kamnik in nobenega iz občine Komenda.

Kljub temu, da so v rejniških družinah mnogi zanemarjeni in ogroženi otroci našli varnost in nadomestno družino, ki jim je nudila topel dom in pogoje za njihov vsestranski razvoj, pa je v preteklosti rejništvo imelo zelo slab sloves, da ti otroci ostajajo » v večnem rejništvu« in za »delovno silo«, kar se je po vojni mnogim sirotam in otrokom iz revnih in neurejenih družin, v resnici nemalokrat godilo. Z razvojem stroke socialnega dela v zadnjih 30 letih in še zlasti s

sprejemom posebnega pod zakona, to je Zakona o izvajanju rejniške dejavnosti, ki je bil sprejet v letu 2003, ki poleg družinskega zakonika, podrobneje določa pogoje za izvajanje rejništva, pa se je kvaliteta izvajanja rejništva in še posebej položaj otrok v rejništvu ter status rejnikov, v zadnjih 10 letih bistveno spremenil in izboljšal. S tem zakonom so točno določeni pogoji za izvajanje rejniške dejavnosti, naloge rejnikov in CSD, spremljanje in načrtovanje rejništva in nenazadnje tudi višina rejnine, do katere je upravičen rejnik za oskrbo otroka v rejništvu in za plačilo dela rejniku. Navkljub začasni namestitvi otroka v rejništvo, pa starši s tem ne izgubijo svojih starševskih pravic in dolžnosti in soodločajo o skrbi za svoje otroke dokler so v rejništvu, soodločajo o stikih in zastopanju otrok v vseh pravnih zadevah ter so dolžni za otroka prispevati in urejati tudi preživnino, dokler je otrok v rejništvu.

Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti zelo natančno določa tudi pogoje kdo je lahko rejnik in doktrino socialnega dela na področju rejništva, kje je še posebej poudarjeno sodelovanje in sodelovanje vseh udeleženi v procesu načrtovanja rejništva za vsakega posameznega otroka, še posebej pa sodelovanje otroka v rejništvu in njegovih staršev, ki s pomočjo rejnikov, strokovnih delavcev CSD in ostalih pomembnih oseb, ki skrbijo za otroka, pomembno vplivajo na proces rejništva, razvoj otroka in pomoč matični družini, da bi se ustvarili pogoji za vrnitev otroka v matično družino in če to ne, pogoji za osebni razvoj otroka, izobraževanje ter usposobitev za samostojno življenje in delo.

Poleg omenjenih dejavnosti pa CSD Kamnik vsako leto v podporo, pomoč in ustrezno socializacijo otrokom v rejništvu, (ki vsi več ali manj nosijo posledice zanemarjanj in zlorab v matični družini z motnjami na vedenjskem in čustvenem področju, motnjami na učnem področju ter motnjami v zdravju in psihofizičnem razvoju,) vsako leto organizira tudi različne programe usposabljanja in izobraževanja rejnic in rejnikov, letovanja in taborje za otroke v rejništvu, srečanja rejniških družin ter novoletno obdaritev otrok v rejništvu in tudi rejnikov, ki so naši pomembni sodelavci v skrbi za otroke v rejništvu.

V ta namen je CSD Kamnik v letu 2012 že 10 leto organiziral skupinska srečanja rejnic in rejnikov, z namenom izobraževanja in usposabljanja, ki so potekala vsake dva meseca prostorih CSD Kamnik. V juniju 2012 pa je organiziral tudi strokovno predavanje za rejnike, ki sta ga pripravili družinski terapevtki dr. Katarina Kompan Erzar in dr. Tatjana Rožič iz Frančiškanskega družinskega inštituta na temo „Vrnimo otrokom v rejništvu otroštvo“, ter strokovno ekskurzijo rejnikov z ogledom in predstavitvijo delovanja Vzgojnega zavoda Smlednik in Stanovanjske skupine Guncleje, kamor so nameščeni tudi otroci v rejništvu.

CSD Kamnik je tudi v letu 2012 našim otrokom v rejništvu omogočil, da so se udeležili različnih poletnih taborov in letovanj, ki pomembno prispevajo k njihovem čustvenemu in vedenjskemu razvoju, samopodobi in socializaciji. V podporo otrokom v rejništvu in rejnikom pa je tudi medsebojno spoznavanje in druženje rejniških družin ter krepitev medsebojne povezanosti in pomoči, zato je CSD Kamnik 28. avgusta prvič organiziral tudi tovrstno srečanje rejniških družin iz Kamnika in Komende, s pohodom na Sv. Katarino nad Ljubljano, ki se je končalo s prijetnim skupnim druženjem in z glasbenim nastopom nekaterih otrok.

V decembru 2012 pa je CSD Kamnik organiziral tudi novoletno srečanje rejniških družin iz Kamnika in Komende ter rejniških družin od drugod, ki skrbijo za otroke iz Kamnika, ki je potekalo v gostišču Pri planinskem orlu v Stahovici in katerega se je udeležilo skupno kar 46 otrok in rejnikov. Novoletno srečanje rejniških družin pa so nam z glasbenimi nastopi lepo popestrili otroci, ki so v rejništvu, od katerih so mnogi zelo nadarjeni, saj jim rejniki poleg vsega omogočajo, da razvijajo tudi druge svoje sposobnosti in talente. Na koncu pa je vse naše otroke obiskal tudi Božiček, ki je s svojim nagovorom pohvalil prav vse otroke, jim zaželel tudi v prihodnje veliko dobrega ter z darili razveselil prav vse, majhne in velike. Ni pa pozabil simbolično obdariti tudi naše rejnice in rejnike, ki si prav tako zaslužijo priznanje in zahvalo, za velikokrat zelo zahtevno skrb za otroke.

CSD Kamnik za navedene dodatne programe na področju rejništva kot je izobraževanje rejnikov, letovanje otrok, srečanje rejniških družin in novoletno obdaritev otrok v rejništvu, ne prejema dodatnih sredstev iz naslova Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve RS, zato gre velika

zahvala občini Kamnik, ki je z velikim posluhom tudi v letu 2012 v največji meri finančno podprla in omogočila izvedbo teh projektov, zahvala pa gre tudi kamniškim poslovnim enotam podjetij Spar, Muller in DZS, podjetju Hidroekol d.o.o., ki so z darili prispevali za obdaritev naših otrok v rejništvu in gostiščema Dobnikar iz Topola ter Pri planinskem orlu iz Stahovice, ki sta prispevali k pogostitvam rejniških družin.

Svetovalka za rejništvo:

Helena Čepič Kočever, CSD Kamnik